

NaturochMiljö

Avvikande åsikt

Inlämnad den 18.9.2017 på samarbetsgruppens sista möte.

Uppdaterad den 27.9.2017 efter att de ändringar som gjordes efter samarbetsgruppens sista möte har presenterats för samarbetsgruppens medlemmar.

Allmänna synpunkter

Jag anser att den nuvarande naturvårdslagstiftningen ger tillräckliga möjligheter att minska skador som skarvar åstadkommer. Min bedömning är att bristfälligt gjorda ansökningar om undantagslov är en av de viktigaste orsakerna till att så få tillstånd hittills har beviljats. Jag efterlyser också mera resurser för Egentliga Finlands NTM-central, så att behandlingen av ansökningar skall löpa smidigare.

Det primära syftet med en regional handlingsplan är att de aktörer som ansöker om undantagstillstånd skall få en bättre faktagrund. Trots att jag inte kan omfatta handlingsplanen i den slutliga formen, anser jag att det omfattande beredningsarbetet har varit nyttigt. Kunskapen om skarvarnas beteende och deras inverkan på skärgårdssamhällena har ökat, vilket i sig torde lindra den samhälleliga konflikten.

Natur och Miljö är djupt besviken över att skarvsamarbetsgruppen på slutrakan valde att frångå konsensusprincipen. Majoritetsbeslut strider mot Miljöministeriets anvisningar och gynnar inte dialogen kring skarvfrågan i regionen.

Jag anser att skarvarbetsgruppen inte borde ha tagit ställning till hur många skarvar som skall få häcka i regionen. Den frågan skall vid behov hanteras på nationell nivå, i en skötselplan för skarven. Natur och Miljöns linje är att skarvarbetsgruppen skall granska vissa begränsade områden i regionen och inom dessa fastställa målsättningar för det maximala antalet häckande par för de specifika kolonierna som åstadkommer betydande skador för näringsidkare. Majoriteten har velat gå in för betydligt mera drastiska åtgärder och ställningstaganden. Därför kan jag inte omfatta förslaget.

Jag har under beredningsarbetet tydligt och klart meddelat att Natur och Miljö kan omfatta tanken att specifika koloniers storlek begränsas genom noggrant planerade och genomförda åtgärder som även bör följas upp systematiskt. Det finns ännu synnerligen bristfällig erfarenhet av hur metoder som har prövats i andra länder fungerar i den österbottniska skärgården.

Jag anser att äggoljning är en godtagbar åtgärd för att begränsa koloniernas häckningsframgång. Jag godkänner också att man påverkar skarvarnas beteende genom att skrämma dem, bl.a. från fiskebragder och särskilt värdefulla lekområden. Jag ställer mig tveksam till att använda vapen för att skrämma skarvar, eftersom jakt med skjutvapen i regel inverkar negativt på andra fågelarter

och rekreationen. Under beredningsarbetet framgick att jägarna i regionen inte uppskattar skarven som bytte, vilket talar mot jakt i större skala.

Avsnitt 1

Jag är djupt besviken på att samarbetsgruppen inte tydligt och villkorslöst tar avstånd från alla former av olagliga åtgärder som riktar sig mot skarvar i regionen samt och att alla parter inte är beredda att förbinda sig vid att förebygga brottsligt handlande samt att hjälpa polismyndigheter att utreda misstänkta brott. Natur och Miljö ser mycket allvarligt på den bristande respekten för naturvårdslagen.

Avsnitt 2

I kapitel 2 har skarvarbetsgruppens majoritet målat upp en realistisk hotbild av skarvpopulationens framtida ökning i regionen. Forskaren Aleksii Lehtikoinen från Helsingfors universitet bedömde i sitt sakkunnigutlåtande till samarbetsgruppen att hela Finlands skarvpopulation knappast ökar från nuvarande 30 000 häckande par, eftersom populationstillväxten begränsas av naturliga faktorer som predation. Denna hypotes får stöd i det faktum att antalet häckande par i regionen inte ökade mellan åren 2016 och 2017. Jag anser också att man inte borde nämna överifierade siffror om de icke-häckande fåglarnas antal i handlingsplanen. Om man inkluderar icke-häckande skarvar i analysen, borde man känna till bakgrunden, t.ex. om det är frågan om unga fåglar, flyttande fåglar, eller vuxna som har fördrivits från kolonier.

Avsnitt 3

Majoriteten av samarbetsgruppen har velat att alla tänkbara effekter som skarven kan ha skall presenteras i avsnitt 3. Man har fokuserat på kvantitet istället för kvalitet. I avsnittet finns en del relevant argumentation som bygger på en gedigen forskning, men också en hel del spekulativa påståenden. I många fall hänvisas till forskningsresultat som det är tveksamt om man kan tillämpa på förhållandena i Österbotten. Ett exempel på detta är predationen på laxsmolt i danska åar.

Avsnitt 5

Jag anser att handlingsplanen borde innehålla en betydligt noggrannare beskrivning av åtgärder och deras effekter. Den godkända handlingsplanen ger inte tillräcklig hjälp för aktörer som anhåller om undantagstillstånd.

Avsnitt 6

Den s.k. "skrivarbetsgruppen" använde allt för lite tid på att diskutera åtgärderna inom pilotområdena. Jag anser, att avsnitt 6 är den viktigaste delen av handlingsplanen. En stor del av de föreslagna åtgärderna är sådana som Natur och Miljö kan omfatta, vilket visar att processen har varit nyttig. Jag redovisar nedan för de viktigaste punkterna där majoriteten har valt att inte beakta Natur och Miljös åsikter.

6.3

Jag har från processens början föreslagit att åtgärderna i handlingsplanen avgränsas till de fem pilotområden som nu nämns. Effekterna av åtgärderna bör

utvärderas noggrant innan man tar följande steg. Analysen av eventuella nya områden bör vara lika grundlig som arbetsgruppens analys av de fem pilotområdena. Jag kan inte omfatta skrivningen enligt vilken åtgärder som enligt handlingsplanen kan vidtas i de fem "exempelområdena" kan kopieras som sådana på andra områden. Natur och Miljö förbehåller sig rätten att analysera varje enskild ansökan om undantagslov och vid behov framföra åsikter till tillståndsmyndigheter och besvärinstanser.

Jag kan under inga omständigheter omfatta förslaget att skarvstammen i hela regionen skall reduceras till 25 % av nivån år 2016. Ett sådant här politiskt mål kan inte härledas från Vasa förvaltningsdomstols beslut som nämns i texten. I ett dokument av den här typen bör dylika ställningstaganden vara omsorgsfullt motiverade. Man bör också precisera om de fastställda siffrorna enbart gäller häckande skarvar eller om man också inkluderar icke-häckande individer.

Åtgärder i pilotområdena

Lappfjärds ås mynning

Jag godkänner att man påverkar skarvarnas beteende och begränsar de nuvarande koloniernas storlek i syfte att skydda de hotade fiskstammarna i mynningsområdet. Den önskade storleken på varje enskild koloni bör fastställas i handlingsplanen. Det är viktigt att fredningsbestämmelserna på de inrättade naturskyddsområdena alltid bör respekteras. Avskjutning borde ske endast inom Lappfjärds ås mynningsområde.

Malax ås mynning

Den önskade storleken på varje enskild koloni bör fastställas i handlingsplanen. Jag bedömer att borttagning av bon utanför häckningstiden inte har betydande effekt på häckningsframgången.

Monåfjärden

Jag godkänner att man begränsar de nuvarande koloniernas storlek, men anser att en önskad kolonistorlek borde fastställas i handlingsplanen. Jag godkänner att etablering av nya kolonier förhindras inom en radie på 1 km från existerande byggnader, men inte att man genom avskjutning förhindrar häckning på nya kolonier.

Revöfjärden

Sommaren 2017 fanns inga skarvkolonier på Revöfjärden. Eftersom området är viktigt för många fiskstammar i regionen är det ändå motiverat att Revöfjärden ingår som ett pilotområde där man kan testa olika sätt för att förebygga etablering av kolonier och skador för fiske. Den föreslagna gränszonen på 5 km är godtagbar, med inte det kompletterande kriteriet 10 km från lekplats eller fiskeområde. Jag kan inte omfatta förslaget gällande jakt/ skjutning från motorbåt i rörelse. Det är oetiskt att röja bort bon efter att häckningen har börjat. Jag anser att en man i handlingsplanen tydligt bör fastställa den önskade storleken på de kolonier som får finnas inom gränszonen.

Södra stadsfjärden

Jag omfattar förslagen.

6.4 inklusive Bilaga 4

Natur och Miljö stöder förslaget att den nationella förvaltningsplanen för storskarv skall uppdateras. I övrigt är förslagen på sin höjd halvfärdiga. Jag anser att arbetsgruppen borde ha fokuserat på att utarbeta förslag som kan genomföras på lokal och regional nivå inom ramen för gällande lagstiftning. Det fanns tyvärr inga förutsättningar att arbetsgruppen skulle ha nått samsyn om rekommendationer gällande utvecklingen av myndighetsprocesser.

7.

Jag anser att texten är synnerligen ensidig och kraftigt vinklad. Inga textutkast diskuterades i den kallade "skrivgruppen" så länge jag medverkade i den (till den 14.8.2017). Den godkända texten tillför inte något väsentligt för aktörer som ansöker om undantagstillstånd eller myndigheter som tar ställning till ansökningarna.

Det är viktigt att analysera och diskutera socioekonomiska faktorer gällande förhållandet mellan skarvar och människor i skärgården. Jag föreslår att arbetsgruppen fortsätter att behandla detta tema i syfte att utforma ett gemensamt konsensusdokument. Jag kan inte omfatta den nuvarande texten.

Bernt Nordman, verksamhetsledare

Representant för Natur och Miljö i arbetsgruppen